

Starším a mladším

1. čtení: Malachiáš 3:1-5

Hlavní čtení: 1. Petrova 5:1-6

I. Pán Ježíš Kristus znovu přijde

Milí bratři, milé sestry,

Petr nazývá Pána Ježíše *nejvyšším pastýřem*. Nejvyšším pastýřem církve, který se jednou ukáže, který znovu přijde v moci a slávě. S tím apoštol počítá, že Kristus znovu přijde. Ne jen jako s možností mezi mnoha možnostmi. Ne jen napůl jako s nějakou podivnou, neověřenou hypotézou. On tomu skutečně věří: Že dřív či později se Pán Ježíš znovu objeví. My lidé někdy říkáme, že jistá je jenom smrt. Ale křesťan by měl vyznávat, že stoprocentně jistý je druhý příchod našeho Pána. Bez ohledu na to, jak podivně to zní v uších lidí kolem nás. Bez ohledu na to, že i nám se tato naděje pod tíhou různých událostí občas rozplývá jako pára nad hrncem. Ano, víra v Kristův druhý příchod je *víra navzdory*. Víra navzdory naší nevěře. Víra navzdory naší maličké, pohasínající víře. Písmo říká, že Pán Ježíš se jednou vrátí a své království nastolí v plné síle. Jeho příchod bude osobní, viditelný, náhlý a neočekávaný, slavný a triumfální. Pán Ježíš sám to za svého pozemského života slíbil mnohokrát. Jeden příklad za všechny, který mimo jiné patří mezi ta nejkrásnější slova našeho Spasitele:

- *Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. ² V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. ³ A odejdu-li, abych vám připravil místo, **opět přijdu a vezmu vás k sobě**, abyste i vy byli, kde jsem já. (J 14:1-3)*

A na samotném konci Bible zní jeho slovo – jasné jako křišťál:

- *Ano, přijdu brzo. (Zj 22:20)*

A my na to spolu s apoštolem Janem, autorem knihy Zjevení, smíme odpovědět:

- *Amen, přijď, Pane Ježíši! (Zj 22:20)*

A pokud na to nemáme dost síly, pokud máme pochybnosti, zda se to někdy stane... Pokud klesáme a padáme pod těžkostmi života, což nám tuto víru v konečné Kristovo vítězství podemílá a zatemňuje, pak odpovězme alespoň slovy jednoho těžce zkoušeného otce z evangelií:

- *Věřím, pomoz mé nedověře! (Mk 9:24)*

II. Služba presbyterů je naprosto nezbytná pro fungování křesťanského společenství

Pán Ježíš je tedy tím *nejvyšším pastýřem*, který se jednou zjeví, aby nám s definitivní platností *setřel každou slzu z očí*, aby nás po celou věčnost vodil *k pramenům vod života*. (Zj 7:17) Ale do té doby nás nenechává osamocené. Je s námi přece Duch Kristův. Duch slávy, který nás posvěcuje. To připomíná apoštol Petr už v samotném úvodu svého dopisu, aby na to křesťané nikdy nezapomněli. (1Pt 1:2)

A dále: Tento nejvyšší pastýř se o své stádečko na zemi stará skrze další pastýře. Kdo jsou ti pastýři? Snad biskupové? Papežové? Senioři? Synodní senioři a synodní kurátoři? Podle Petra jsou to **starší sboru**. Tedy: **Presbyteři**. V našem evangelickém prostředí: **Farář spolu s presbytery**. Ti, kteří byli nakonec Kristem ustanoveni, aby pečovali o konkrétní sbor, o místní křesťanské společenství. K presbyterům Petr dnes promlouvá nejprve:

- ¹ *Starší mezi vámi napomínám, sám také starší, svědek utrpení Kristových i účastník slávy, která se má v budoucnu zjevit: ² Starejte se jako pastýři o Boží stádce u vás.*

Nepřehlédněme, bratři a sestry, pokoru tohoto velikého apoštola Petra. Když napomíná starší sborů v Malé Asii, nenazývá se při tom apoštolem, ale pouze starším. Starším mezi staršími. Mluví k nim jako rovný k rovným. A napomíná je laskavě. Vyzývá je, vybízí je k dobrému jednání v jejich sborech. Nehrozí církevními tresty. Nevyhrožuje Božím soudem. Naopak: Pozitivně tyto služebníky motivuje: *Pokud se budete dobře starat o své sbory,*

- *dostane se vám nevadnoucího vavřínu slávy – až se ukáže ten nejvyšší pastýř.*

Všimněme si také, že Petr schválně nazývá církev *Božím stádem*. Ty ovce nepatří presbyterům. To nejsou ovečky těch starších. To jsou ovce Boží, které presbyteri mají pást. Ovečky, které jim Bůh svěřil jen na určitý čas. Oni je nevládnou. Oni o ně pečují. Oni jim slouží.

Ano, slouží jim! Správné a dobré vedení totiž není nic jiného než služba. A dodejme hned: Náročná služba! V těchto dnech se moje rodina dívá na historický seriál „Koruna“ o britské královské rodině. V jednom okamžiku mladou královnu Alžbětu přesvědčuje její babička, aby se soustředila jen na to, že jako královna reprezentuje svou vlast. Aby tomu podřídila úplně všechno. A zároveň jejímu manželovi Filipovi vtouká do hlavy jeho novopečený tchán, král Jiří VI., aby věrně stál při své ženě. Nic většího prý v životě udělat nemůže. Být královnou, být manželem královny – kdo by o to stál, říkal jsem si v tu chvíli. Kdo by tak chtěl žít? To je přece obrovská oběť vyžadující neustálé sebezapření. To je vlastně celoživotní břemeno.

Stát v čele jakéhokoliv společenství je obrovský závazek, přistupuje-li k tomu daný člověk zodpovědně, s upřímnou touhou žít a pracovat pro dobro druhých lidí. A není tomu jinak ani v případě presbyterů křesťanských společenství. Je to náročná služba, která vám vezme čas a sílu. Služba, která také přinese nečekané obtíže a problémy. Lidé totiž nejsou jen vděční, ale i nevděční. Nejsou jen hodní, ale někdy i zlí. Nejsou jen spokojení, ale občas také nespokojení. A často jsou přesvědčeni, že kdyby byli oni těmi, kteří stojí v čele, pak by to jistě zvládali mnohem lépe, než ti, kteří mají v danou chvíli otěže v rukách. A to se děje v politice stejně jako v církvi.

K tomu musíme připočítat vlastní slabost, osobní selhání a bytostně lidskou omylnost. Všechno přece nevíme. Do všeho nevidíme. A co víme s jistotou, to nemáme sílu uskutečňovat ani sami na sobě. Natož pak dbát na to, aby se tím řídili druzí lidé.

Ale i při vši naší slabosti, omylnosti a hříchu – presbyteri jsou pro správné fungování sboru naprosto nezbytní. Někdo z lidí musí církev vést. Tedy někdo musí danému sboru sloužit, správně jej směřovat, pečovat o něj. Samozřejmě s vědomím, že i on má nad sebou toho nejvyššího pastýře, kterému jednou bude skládat účty.

Církev prostě nemůže správně fungovat, pokud v ní bude převažovat anarchie. Tedy bezvládní, kdy si každý dělá, co se mu zlíbí. Církev ovšem nemůže fungovat ani jako přímá demokracie. Proč? Protože všichni nejsou starší ve víře. Všichni nejsou duchovně pokročilí. To jsou vždycky jen někteří. A právě ti mají vést své ostatní bratry a sestry k větší duchovní vyspělosti a zralosti.

No, a nakonec: Církev nemůže fungovat ani jako monarchie, či dokonce despotie. Církvi nemůže vládnout jeden člověk. Sbor nemůže vést pouze jeden kněz či farář. Proč? Protože i on je omylný a nakloněný k hříchu. A proto potřebuje, aby ho druzí usměrňovali. I on potřebuje, aby mu druzí pomáhali růst ve víře, ve zbožnosti a v lásce. A také v porozumění Božím věcem i skutečným potřebám lidí kolem něj.

III. Blíže o službě starších ve sboru

Moudře to ustanovil Bůh, když po nás žádá, abychom v každém živém společenství měli presbytery, kteří budou o Boží stádo prozíravě a laskavě pečovat. Jak přesně se mají o ty svěřené ovečky starat? Petr říká:

- *ne z donucení, ale dobrovolně, jak to Bůh žádá, ne z nízké ziskovosti, ale s horlivou ochotou, ³ ne jako páni nad těmi, kdo jsou vám svěřeni, ale buďte jim příkladem.*

Do role staršího sboru se tedy nedá nutit. Člověk sám o tom musí s Bohem rozmlouvat, být citlivý na jeho povolání, ale stejně tak i být citlivý na různé podněty ze svého okolí. A když to vnitřně přijme – to Boží volání k této nelehké službě – pak ať ji vykonává s horlivou ochotou. *Ne pro zisk*, říká apoštol. To v naší církvi máme docela dobře ošetřeno: Presbyteri a presbyterky plat nedostávají. Ale apoštol myslí i na duchovní či společenský zisk. Na to, že bychom si mohli užívat vlivu na druhé lidi, táhnout sbor vlastním směrem a kvůli tomu jít přes mrtvolu, dopouštět se přitom manipulace. Jan Amos Komenský to vystihl. Když se ve své *Nápravě věcí lidských* obrací na duchovní, říká: *Vy, znalci nebeských sladkostí, hledejte duše! To bude váš nejcennější zisk.*

A nakonec Petr zmiňuje, že nemáme jednat s druhými lidmi tvrdě. To se asi zas tak často v našem prostředí nestává: Že bychom zneužívali roli presbytera a s druhými lidmi jednali přísně a tvrdě, že bychom jim vládli pevnou rukou. Ovšem Petr k tomu dodává:

- *ale buďte jim příkladem.*

A to už se nás bytostně dotýká. Vést druhé lidi vlastním příkladem, být jim vzorem, učit je dobrým způsobem života: To je asi ta nejtěžší cesta. Nicméně zároveň ta nejúčinnější ze všech.

Být starším sboru není žádný med, bratři a sestry, berou-li to presbyteri vážně. Nároky lidí jsou veliké. Nároky Boží ještě větší. Ale pro toho, kdo má srdce otevřené, je to jedna z nejkrásnějších služeb, kterou v životě může vykonávat. Je to čest. Je to výsada. Navíc: Bůh nás nenechává ve štýchu. Vede nás přece svým Duchem. Mluví k nám. A ani vy nás v tom nenecháváte osamocené. Modlíte se za nás. Pomáháte nám různými způsoby. A to je dobře. To je moc dobře.

III. Podřízenost a pokora

Aby to snad nevypadalo, že dnes mluvím jen o presbyterech a jen k presbyterům, zmíním ještě slova, kterými Petr pokračuje.

- ⁵ *Stejně se i vy mladší podřizujte starším.*

Pokusím se toto jeho napomenutí vyložit rychle a úderně. Když jste si, po mnoha modlitbách a uvažování, zvolili své presbytery a presbyterky, pak si jich važte. Přimlouvejte se za ně u Boha. Obracejte se na ně s tím, co vás trápí. A naopak: Ptejte se jich, co trápí je samotné. Respektujte jejich názory, neodmítejte je ukvapeně. Stůjte při nich a pomáhejte jim. A pokud se vám snad nelíbí jejich práce, pak se klidně ozvěte. Ale prosím pěkně: Klidně. Tedy v pokoji. A mluvte o tom přímo s nimi. Nepomlouvejte je za jejich zády. To si nikdo z nich nezaslouží.

A tuto svou promluvu Petr uzavře slovy:

- *Všichni se oblect v pokoru jeden vůči druhému, neboť 'Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost'. ⁶ Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v ustanovený čas.*

Křesťanský sbor totiž nebude fungovat, když jedni budou za každou cenu vzpurní a druzí budou za každou cenu panovační. Proto všichni, jeden jak druhý, starší i mladší, presbyter i řadový člen sboru, starý člověk i malé dítě, nedávno narozený křesťan i ten duchovně zkušený – všichni se oblecme do pokory. Všichni žijme v pokoře před Bohem. Bez této Kristovy pokory totiž sbor nemá šanci přežít. Ani ten náš.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, prosíme tě dnes: Ved' nás k pokoře. K pokoře před Bohem. K pokoře před druhými lidmi. Svým Duchem v nás umrtvuj všechnu pýchu, vzpurnost, svéhlavost. Svým Duchem nám pomáhej, abychom při sobě navzájem stáli v pravdě a lásce, abychom se vzájemně podepírali. Žehnej všem starším, kteří v celé tvé církvi vedou konkrétní společenství. Povolávej si nové horlivé pracovníky. A všechny nás ved' k pokojné spolupráci. Aby skrze nás byli lidé osloveni tvým evangeliem. Aby skrze nás bylo oslaveno tvé jméno. Amen.*